

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Milady Haplové v právní věci **žalobce: Z. J.**, zastoupen Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem, se sídlem Na Jíkalce 13, Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 149/2004 - 42 ze dne 16. 12. 2004,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu Mgr. Romanu Seidlerovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 1075 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 30. 9. 2004, č. j. OAM - 648/LE - B01 - B04 - 2004, byla žádost žalobce o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1990 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobce nepožádal o udělení azylu bezprostředně po vstupu na území České republiky, ale až při hrozbě vyhoštění z tohoto území.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce v zákonné lhůtě žalobu, kterou napadl rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu výroku o zamítnutí jeho žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Žalobce namítl porušení ustanovení § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť podle jeho mínění správní orgán v odůvodnění rozhodnutí neuvedl, které skutečnosti byly podkladem pro jeho rozhodnutí a jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů s tím, že žalovaný uvedl, že bylo nepochybně prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv o azyl mohl požádat dříve. V této souvislosti uvedl, že podle jeho názoru žalovaný pouze popsal situaci, která předcházela žádosti žalobce o azyl, a na základě toho pak bylo prohlášeno za nepochybně prokázané, že žalobce podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Dále žalobce namítl porušení ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, neboť nebylo žalovaným prokázáno, že žádost byla podána s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. O existenci institutu azylu nevěděl, svoji situaci neřešil, neboť skutečnost, že se nachází v cizí zemi v Evropě mu skýtala dostatečný pocit bezpečí. O možnosti požádat o azyl a jakým způsobem se dozvěděl až v Z. B., a proto o něj požádal až zde a popírá úmysl vyhnout se správnímu vyhoštění, protože úmysl vyhledat ochranu před pronásledováním v zemi původu – v Číně, měl již při odchodu ze své rodné země, neboť mu hrozilo zatčení ze strany policie, protože pořádal cvičení F. G. a stoupenci F. G. jsou pronásledováni v celé zemi a nemohl se přestěhovat do jiné části Číny.

Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

O žalobě rozhodl Krajský soud v Plzni rozsudkem č. j. 60 Az 149/2004 - 42 ze dne 16. 12. 2004 tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozsudku uvedl, že se ztotožňuje se závěrem správního orgánu, jenž žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1, písm. k) zákona o azylu, neboť důvodem žádosti o udělení azylu je snaha vyhnout se hrozícímu vyhoštění z území České republiky.

Proti uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 17. 1. 2005 kasační stížnost v jiném než českém jazyce - čínštině, stejně jako dne 20. 1. 2005. Tato obě podání v téže věci, v nichž stěžovatel výslovně uvedl, že podává do rozsudku krajského soudu kasační stížnost a současně žádá o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti, byla přeložena do češtiny k žádosti soudu ze dne 26. 1. 2005 PhDr. A. V., tlumočnicí z jazyka čínského, jež byla ustanovena usnesením krajského soudu ze dne 22. 11. 2004, č. j. 60 Az 149/2004 - 23, pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného. K výzvě Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 149/2004 - 89 ze dne 6. 4. 2005 zástupce stěžovatele Mgr. Roman Seidler, jež byl ustanoven pro řízení o kasační stížnosti usnesením krajského soudu ze dne 10. 3. 2005, č. j. 60 Az 149/2004 - 83, doplnil kasační stížnost a současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a zjistil, že kasační stížnost je podána včas. Stěžovateli byl rozsudek krajského soudu doručen dne 12. 1. 2005, kasační stížnost byla podána osobně u Krajského soudu v Plzni dne 17. 1. 2005 a 20. 1. 2005, jak uvedeno výše v jiném, než českém jazyce. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil, jak vyplývá z obsahu soudního spisu.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uplatnil stížnostní důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel stejně jako v žalobě opakovaně uvádí, proč opustil zemi původu – Čínu, a to proto, že mu hrozilo zatčení ze strany policie, pořádal cvičení F. G., nemohl se přestěhovat do jiné části Číny, protože stoupenci F. G. jsou pronásledováni všude, proto se snažil zachránit tím, že se usídlí v jiné zemi. Pokud by se vrátil do rodné země, nic tam nemá, nemá rodinu, byt, žena se s ním rozvedla, rodiče zemřeli. Je přesvědčen, že v tomto způsobu pronásledování ze strany policie lze spatřovat naplnění významu pojmu „pronásledování“ ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Krajskému soudu lze pak podle stěžovatele vytknout, že s ohledem na popsanou situaci stěžovatele se dostatečně nevypořádal s otázkou, zda v daném případě byly splněny zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu (tzv. humanitární azyl). Dále uvádí, že si je vědom, že institut azylu nelze využívat jako právního prostředku k legalizaci pobytu. Pokud by svoji situaci řešil v režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, v platném znění, musel by tak podle svého mínění činit na území Číny, kde by byl vystaven nebezpečí újmy, kterou výše popisuje.

Ze shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení. Stěžovatel rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, což odůvodnil tím, že v případě návratu do domovské země mu hrozí újma na zdraví, neboť v Číně nemůže svobodně provádět cvičení F. G., za které mu hrozí represe ze strany čínské policie, jež ve svém důsledku popírá jedno ze základních práv a svobod člověka. Současně je pobyt na území České republiky dán potřebou stěžovatele vykonávat procesní práva v řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel uplatnil stížnostní důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že krajský soud při vlastním přezkoumání žalobou dotčeného rozhodnutí správně vyšel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který správně po právní stránce posoudil a zabýval se výrokem napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu a shodně s tímto soudem má za to, že stěžovatelem uváděné důvody pro udělení azylu, a to jak v řízení před správním orgánem, tak potom obdobně i v řízení před soudem, nelze zařadit pod žádný zákonný důvod, pro který lze podle zákona o azylu žadateli azyl udělit, anebo jinak řečeno, na jehož základě je na udělení azylu právní nárok. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tak Krajský soud v Plzni právní otázku v předcházejícím řízení posoudil správně. S ohledem na uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud správně vyšel z toho, že stěžovatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, takže žalovaný správně jeho žádost o azyl zamítl.

jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. S námitkami stěžovatele se krajský soud náležitým a vyčerpávajícím způsobem v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádal.

K námitce stěžovatele ve vztahu k aplikaci § 14 zákona o azylu je třeba uvést, že v daném případě správní orgán na jeho případ použil tzv. zkráceného řízení o azylovém právu, uplatňovaného na základě zjevně nedůvodného návrhu na zahájení řízení. Jedná se o řízení, které není prováděno v celém rozsahu, tj. neprobíhá zde proces dokazování o přítomnosti odůvodněného strachu z pronásledování. Možnost zkráceného řízení je zakotvena v ust. § 16 zákona o azylu, přičemž nutno zdůraznit, že naplnění podmínek uvedených v tomto ustanovení neznamená automaticky vyloučení z řízení o udělení azylu, ale jeho zrychlení. Žadateli však musí být dána možnost, aby se vyjádřil k obsahu svoji žádosti, aby tak mohly být posouzeny konkrétní jednotlivé důvody, které jej vedly k opuštění země původu. Pokud z řízení o azylu vyplýne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího – ale jen v lhůtě podle odst. 2 téhož ustanovení – zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodu pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pro rozhodování o udělení azylu pro některý z důvodů přebíraných v ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle § 16 zákona o azylu zjišťován není, pro stěžovatele z toho vyplývá, že v případě, kdy jeho žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, nemůže se v řízení o kasační stížnosti dovolávat posouzení azylu podle § 14 zákona o azylu (stejně jako by se nemohl dovolávat posouzení azylu podle § 12 zákona o azylu, neboť o této formě azylu nemohlo být v tomto typu řízení rozhodnuto.

Námitka, že situaci stěžovatele nebylo lze řešit podle zákona o pobytu cizinců, je irelevantní, neboť v daném případě bylo rozhodováno o udělení azylu podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění, nikoliv ve věci pobytu cizince na území České republiky podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, v platném znění.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo vydání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se Krajský soud v Plzni napadeným rozsudkem nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladu řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Plzni č. j. 60 Az 149/2004 - 83 ze dne 10. 3. 2005 pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal advokátu Mgr. Romanu Seidlerovi, odměnu ve výši 1075 Kč (jeden úkon právní služby po 1000 Kč spočívající v písemném podání soudu ve věci doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, a jeden režijní paušál po 75 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu